

Викладач Казанцев Ю.В

Сумський національний аграрний університет, Україна

Методи визначення провідного каналу сприйняття інформації.

Нейролінгвістичне програмування лягло в основу нових методик у вивченні іноземної мови, головним принципом яких є повага до моделі світу конкретної людини. На основі техніки НЛП розвиваються такі методики вивчення іноземної мови, як багатосенсорне навчання В.П. Белянина, "Моделіно" Т.А. Байбукалова, "Модель особово-орієнтованого навчання" А. Плигина і И. Максименко, когнітивно-мотиваційний підхід Д.К. Рунова. Багато підходів НЛП до навчання можна успішно використати на початку навчання де дуже важливо закласти основу для успішного навчання.

Для визначення провідного каналу сприйняття і переробки інформації, використовуються спостереження, тестування і анкетування. На що слід звернути увагу при спостереженні?

1. Словник спілкування. Візуал в своїй промові вживає іменники, дієслова, прикметники, пов'язані в основному із зором (дивитися, спостерігати, картина, на перший погляд, прозорий, яскравий, барвистий, як бачите і так далі). Для аудіала характерне вживання слів, пов'язаних із слуховим сприйняттям (голос, послухайте, обговорювати мовчазний, тиша, гучний, благозвучний і т. д.). Словник кінестетика в основному включає слова, що описують відчуття або рухи (схоплювати, м'який, теплий, дотик, гнучкий, хороший нюх і ін.).

2. Напрямок погляду. Візуали при спілкуванні спрямовують погляд в основному вгору, аудіали - по середній лінії, водять очима від вуха до вуха, кінестетики – дивляться прямо або кудись вниз.

3. Особливості уваги. Кінестетику взагалі важко концентрувати свою увагу, і його можна відвернути чим завгодно; аудіал легко відволікається на звуки; візуалу шум практично не заважає.

4. Особливості запам'ятовування. Візуал пам'ятає те, що бачив, запам'ятовує картинками. Аудіал - те, що обговорював; запам'ятовує слухаючи. Кінестетик пам'ятає загальне враження. Запам'ятовує рухаючись. 5. При записі домашнього завдання. Візуал: слухняно запише, вірніше, перепише з дошки те, що задане додому. Він вважає за краще мати потрібну йому інформацію, чим запитувати в інших. Він легко сприйме її записаною саме на дошці. Аудіал: якщо захоче записати домашнє завдання в школі, то, швидше за все, перепитає у сусіда по парті, що задане. Із слуху запише цю інформацію собі. Удома може "сісти на телефон" і дізнатися про те, що задане. Кінестетик: найчастіше довго риється у себе в портфелі, дістає звідти підручники, знаходить потрібні сторінки і прямо в підручниках обводить номери потрібних вправ.

6. Спостереження в особистому спілкуванні: Виражений візуал — учень, що звертає велику увагу на вигляд свого зошита, свій зовнішній вигляд; його дратує безлад на столі, на дошці і так далі. Виражений аудіал — часто виголошує вголос те, що хоче зрозуміти. Прислухається до себе, веде як би монолог з собою. Часто виключає зір: дивиться у вікно, креслить абстрактні узори, але при цьому чує все, що ви говорите. Він краще розповість, чим напише. Виражений кінестетик — найчастіше дуже рухливий, легко відволікається, миттєво реагує на дотик, легко проявляє емоції, часто неакуратний «тому що — яка різниця...». Однак, часто може проявляти високу здібність до інтуїтивних способів вирішення учбових завдань. З кінестетиків, якщо вони освоюють і інші способи спілкування зі світом, виходять яскраві творчі особи.

7. Спостереження за поведінкою поза уроком. Візуал: найчастіше залишається в класі, якщо більшість учнів з нього виходять. Для нього головне - можливість спокійно поринути у свої зорові образи. Але йому можуть перешкодити

галасливі діалоги аудіалів або рухливі ігри кінестетиків. Тоді він вважатиме за краще вийти в коридор, де спостерігатиме за іншими дітьми або розглядатиме інформацію на стінах. Аудіали використовують перерву, щоб наговоритися і пошуміти. Особливо якщо на попередньому уроці довелося "тримати рот на замку". Для кінестетика перерва потрібна, щоб розім'ятися, посуватися. Кожен з дітей інстинктивно вибирає відповідний йому спосіб відновлення сил.

Література:

1. Байтукалов Т.А. Быстрое изучение иностранного языка от английского до японского/Т.А. Байтукалов//М.:Рипол Классик, 2009. – 160 с.
2. Белянин В.П. Нейро-лингвистическое программирование и обучение иностранным языкам. // Международная конференция. Тайбэй, Тайвань. Обучение иностранным языкам в век глобализации. (Teaching Foreign Languages in the Age of Globalization. // International Conference. Taipei, Taiwan, R.O.C.), 2000. - С. 17-36.
3. Белянин В.П. О конкордансе и диссонансе языковых личностей преподавателя и студента в обучении иностранным языкам. // Итоги и перспективы развития методики: теория и практика преподавания русского языка и культуры России в иностранной аудитории. - М.: МАПРЯЛ, РУДН, 1995. - 134 с.
4. Гриндер М. НЛП в педагогике: Исправление школьного конвейера. - М., 2001. - 38 с.
5. Дымшиц М. Репрезентационные системы. // Руководство к использованию программы ВААЛ. - М., 1999. - 28 с.